

อุปกรณ์และวิธีการศึกษา

อุปกรณ์

หน้ากากคำน้ำ และห่ออาหารหายใจ สำหรับคำน้ำลงไปเก็บตัวอย่างปูเสฉวน
ถุงพลาสติก สำหรับใส่ตัวอย่างปูเสฉวน

แอลกอฮอล์ 70% และฟอร์มาลิน 10% สำหรับคงตัวอย่างปูเสฉวน

ชุดแก้ว สำหรับใส่ตัวอย่างปูเสฉวนที่กอง

กล้อง stereomicroscope (stereomicroscope) สำหรับศึกษาลักษณะบางอย่างที่มีขนาดเล็ก เพื่อใช้ในการจำแนกชนิด

กล้องแคมเนอรา ลูซิดา (camera lucida) สำหรับวาระรูปกรอบของและ
ระยะค่าส่วนหน้า การแข่งข่าย และชาเกินที่ 3 แข่งข่ายของปูเสฉวน

ดิไวเดอร์ (divider) และเวอร์เนีย (vernier) สำหรับใช้วัดขนาด
ปูเสฉวน

วิธีการศึกษา

การศึกษาอนุกรรมวิชานของปูเสฉวนในประเทศไทย โดยให้ทำการสำรวจ บันทึก^{ข้อมูล}และเก็บตัวอย่างปูเสฉวนทั้งแท่งทั้งวันที่ 17 ตุลาคม 2520 จนถึงวันที่ 30 ธันวาคม 2522^{จากบริเวณชายฝั่งทะเลของจังหวัดต่าง ๆ ของประเทศไทย รวมทั้งสิ้น 23 จังหวัด} ได้แก่
จังหวัดตราด จันทบุรี ระยอง ชลบุรี ฉะเชิงเทรา สมุทรปราการ สมุทรสงคราม
เพชรบุรี ประจวบคีรีขันธ์ ชุมพร สุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช พัทลุง สงขลา ปัตตานี สตูล
นราธิวาส ตรัง ยะลา พังงา ภูเก็ต และระนอง ตามลักษณะทางนิเวศน์วิทยาที่แตกต่างกัน^{ได้แก่ บริเวณน้ำกร่อย บริเวณป่าชายเลน ชายฝั่งทะเลที่เป็นทราย หรือปันเปี้ยนโคลน}
^{ปันทราย ที่น้ำ ปากแม่น้ำ ท่าเที่ยนเรือประมง เกาะต่าง ๆ รวมทั้งตามที่ใบไม้แห้ง ๆ และ}
^{ตามรากของพืชที่ขึ้นบนหาดทราย ตัวอย่างบางส่วนได้มาจากแหล่งน้ำคืนตามพื้นท้อง}
^{ทะเลระดับลึก โดยเรื่อประมง 4 และ 5 ของหน่วยงานสหกรณ์ ฯ กองประมงทะเล}

กรมประมง นักวิชาชีววิทยา คณะวิทยาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พิพิธภัณฑ์สัตว์ไม่มีกระดูกสันหลัง ภาควิชาชีววิทยา คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ และพิพิธภัณฑ์สัตว์น้ำ สถานีวิจัยประมง ท่าศาลา กรมประมง

การเก็บรักษาตัวอย่างปูเสฉวนที่เก็บได้ พบว่ามีปัญหาประการหนึ่งคือ ปูเสฉวนจะตายอยู่ในเปลือกหอย ซึ่งยากแก่การคึ่งตัวอย่างปูเสฉวนออกมาก็ไม่ใช่เรื่องง่าย ดังนั้นเพื่อเป็นการป้องกันไม่ให้ตัวอย่างปูเสฉวนเสีย จึงควรที่จะได้คึ่งตัวอย่างปูเสฉวนออกจากเปลือกหอย ก่อนที่จะนำมายกขึ้นแล้วก่อช่อง โดยวิธีนำตัวอย่างปูเสฉวนแห้งในน้ำจืดและเติมน้ำฟอร์มาลิน ลงไปเล็กน้อย หรืออาจจะใช้วิธีลงไฟให้เปลือกหอยที่มีปูเสฉวนอาศัยอยู่ โดยจับเปลือกหอย พยายช่อง เปิดช่อง เปลือกหอยไว้ด้านบน ซึ่งวิธีหลังได้ผลด้วยกว่าวิธีแรก หลังจากที่ปูเสฉวนออกจากเปลือกหอยแล้ว จึงนำมารักษาด้วยความเย็นของกระดอง งานนี้นำตัวอย่างปูเสฉวนที่ได้ใส่ไว้ในเปลือกหอยที่ปูเสฉวนอาศัยอยู่ เก็บ และนำมาย่างรูปคิวบิกิล์มสี เพื่อบันทึกสีตามธรรมชาติของปูเสฉวนแต่ละชนิด หลังจากนั้นนำมายกขึ้นแล้วก่อช่อง 70%

การจำแนกชนิดของปูเสฉวน ยึดถือตามแนวการศึกษาของ Alcock (1905), Yap-Chiongco (1938), Barnard (1950), Fize และ Serene (1955), Forest (1956) และ Lee (1969) เป็นหลัก

ลักษณะส่วนประกอบของอวัยวะปูเสฉวน

กระดอง (Carapace) คือเปลือกที่หุ้มส่วนหัวและทรวงอก บนเปลือกจะมีลักษณะเป็นร่องเรียกร่องคอ (Cervical groove) ซึ่งเป็นร่องตามแนวขาวง อุ้ยตรงกลางทางด้านบนของกระดอง และร่องนี้จะแบ่งส่วนหัว (ส่วนหน้าของกระดอง) กับทรวงอก (ส่วนหลังของกระดอง) ออกจากกัน โดยส่วนหน้าของกระดองมีลักษณะเป็นเปลือกแข็ง แท่ส่วนหลังของกระดองเป็นแผ่นเยื่ออ่อน

กรี (Rostrum) คือส่วนที่ยื่นออกมาจากทรงกลางทางส่วนหน้าของกระดอง มีลักษณะเป็นรูปสามเหลี่ยมขนาดเล็ก หรือมีลักษณะเจริญไม่เท็มที่และมีขนาดเล็กมาก

ส่วนห้อง (Abdomen) ประกอบด้วยปล่อง 6 ปล่อง อุ้ยหางส่วนหลัง มีลักษณะอ่อนนิ่ม ส่วนมากจะบิดงอไปทางขวาเท่านั้นที่จะโค้งเข้าไปอยู่ในช่องว่างของเปลือกหอยໄก พอดี ที่ผิวของส่วนห้องค้านบนจะมีแผ่น Tergum

หาง (Telson) เป็นส่วนปลายสุดของปูเสฉวน ซึ่งอยู่ต่อจากส่วนห้องปล่องที่ 6 ออกไป

ตา (Eye) เป็นแบบ Compound eyes มีก้านตา (Eyestalk) ยาวยื่นออกไปทางส่วนหน้า ซึ่งประกอบด้วยปล่อง 2 ปล่องคือ

ปล่องส่วนโคน มีขนาดเล็กและทางด้านบนมีส่วนที่ยื่นออกมาก มีลักษณะเป็นรูปสามเหลี่ยมหรือเป็นแผ่นคล้ายพัดหรือเป็นรูปคล้ายใบโพธิ์เรียกแผ่นที่อยู่หางค้านบนของก้านตา (Ophthalmic scale)

ปล่องส่วนปลาย มีขนาดยิ่ง และบริเวณส่วนปลายมี cornea

หนวดคู่ที่ 1 (First Antenna or Antennule) เป็นส่วนที่อยู่ระหว่างตา โคงจะอยู่คำกว่าตา ประกอบด้วย

ก้านหนวด (Antennular peduncle) มีลักษณะเป็นรูปทรงกระบอก หรือแบบทางคานข้าง ประกอบด้วยปล่อง 3 ปล่อง

เส้นหนวด (Flagella) มีขนาดเล็ก เรียว ประกอบด้วยปล่องเป็นจำนวนมาก เส้นหนวดมี 2 อัน แบ่งเป็น

เส้นหนวดส่วนบน (Upper Flagella) เป็นเส้นหนวดที่มีขนาดคานล่าง มีขนาดยิ่งกว่าเส้นหนวดส่วนล่าง

เส้นหนวดส่วนล่าง (Lower Flagella) เป็นเส้นหนวดที่ไม่มีขนาดเล็ก และสั้นกว่าเส้นหนวดส่วนบน

หนวดคู่ที่ 2 (Second Antenna or Antenna) เป็นส่วนที่อยู่ทางคานข้าง ของตา ประกอบด้วย

ก้านหนวด (Antennal peduncle) มีลักษณะเป็นรูปทรงกระบอกหรือแบบทางคานข้าง ประกอบด้วยปล่อง 4 ปล่อง ซึ่งตรงโคงทางคานบนของปล่องที่ 2 มี

ส่วนที่เรียกว่ายาวหรือเป็นรูปสามเหลี่ยม 1 อัน เรียกว่า แผ่นกำบังหนวด (Antennal acicle)

เส้นหนวด (Flagella) มีขนาดยาว เรียว ประกอบด้วยปล้องเป็นจำนวนมาก

Mandible ประกอบด้วย

Gnathobase มีลักษณะเป็นแท่งแข็งซึ่งขอบด้านในมีลักษณะเป็นแท่งยื่น 1 - 2 อัน

Apophysis มีลักษณะเป็นแท่งแข็งที่มีรูปร่างยาว ซึ่งส่วนปลายมีลักษณะเป็นแท่งยื่น 1 - 2 อัน

Palp มีลักษณะเป็นแท่งยาวประกอบด้วยปล้อง 3 ปล้อง ซึ่ง 2 ปล้องแรกเป็นรูปทรงกรวยของยาวและปล้องสุดท้ายมีลักษณะแบน

First Maxilla or Maxillule ประกอบด้วย

Coxa เป็นปล้องที่อยู่โคนสุดคิดกับส่วนหัว มีลักษณะเป็นแผ่น ที่ขอบด้านในมีชัน

Basis เป็นปล้องที่ต่อจากปล้อง coxa มีลักษณะเป็นแผ่นเช่นเดียวกับ coxa

Palp มีลักษณะเป็นแท่งยาว ขนาดเล็ก ประกอบด้วยปล้อง 2 ปล้อง

Second Maxilla or Maxilla ประกอบด้วย

Coxa เป็นปล้องที่อยู่โคนสุดคิดกับส่วนหัว มีลักษณะเป็นแผ่น ซึ่งส่วนปลายมีลักษณะเป็นลอน 2 ตอน ขนาดไม่เท่ากัน

Basis เป็นปล้องที่ต่อจากปล้อง coxa มีลักษณะเป็นแผ่นเช่นเดียวกับ coxa

Palp มีลักษณะเป็นปล้องเดียว อยู่ด้านนอกด้านหลัง coxa และ

basis

Epipod มีลักษณะเป็นแบนແລম 1 อัน ชึ้งส่วนโคนติดกับปล้อง palp
Scaphognathite มีลักษณะเป็นแผนแนวน้ำดิ่ง อยู่ทางด้านนอกของ

ตัวปูเสฉวน

First Maxilliped ประกอบด้วย

Coxa เป็นปล้องที่อยู่โคนสุดติดกับส่วนหัว อยู่ทางด้านในของตัวปูเสฉวน

Basis เป็นปล้องที่ห่อจากปล้อง coxa มีลักษณะเป็นแผนอยู่ทางด้านในของตัวปูเสฉวน

Epipod มีลักษณะเป็นแบน 1 อัน ชึ้งส่วนโคนติดกับปล้อง coxa อยู่ทางด้านนอกของตัวปูเสฉวน

Endopod มีลักษณะเป็นแผนขนาดใหญ่ ส่วนปลายมีเส้นหนาๆ

Exopod มีลักษณะเรียว ยาว ขนาดเล็ก อยู่ระหว่างปล้อง basis กับ endopod

Second Maxilliped ประกอบด้วย

Protopod ประกอบด้วยปล้อง basis และปล้อง coxa เรื่อมเป็นปล่องเดี่ยวกัน

Endopod มีลักษณะเป็นรูปทรงกรวยกว้าง ประกอบด้วยปล้อง 5 ปล้อง อยู่ทางด้านในของตัวปูเสฉวน

Exopod มีลักษณะแบน ประกอบด้วยปล้อง 3 ปล้อง ปล้องสุดท้ายมีขนาดเล็ก ชึ้งส่วนปลายมีเส้นหนาๆ

Third Maxilliped ประกอบด้วย

Protopod ประกอบด้วยปล้อง basis และปล้อง coxa เรื่อมเป็นปล่องเดี่ยวกัน

Endopod มีลักษณะเป็นรูปทรงกรวยกว้าง ประกอบด้วยปล้อง 5 ปล้อง ชึ้งปล้องแรกมีรอบหยัก ลักษณะเป็นแบบพื้นเดี่ยงทั้งกันเป็นถุงตามแนวยาว

Exopod มีลักษณะแบบ ประกอบด้วยปล่อง 3 ปล่อง ปล่องสุดท้ายมีขนาดเล็ก ซึ่งส่วนปลายมีเส้นหนาๆ

กานหือขาเดินที่ 1 (Cheliped or First Pereiopod) มีขนาดใหญ่ ประกอบด้วยปล่อง 6 ปล่องคือ

ปล่องที่ 1 มีชื่อว่า coxa เป็นปล่องที่อยู่โคนสุดติดกับหัวของ มีขนาดเล็กและด้าน

ปล่องที่ 2 มีชื่อว่า baso-ischium เป็นปล่องที่ประกอบด้วยปล่อง basis และปล่อง ischium เรื่อยเป็นปล่องเดียวกัน ซึ่งอยู่ต่อจากปล่องที่ 1 มีขนาดเล็กเช่นเดียวกับปล่องที่ 1

ปล่องที่ 3 มีชื่อว่า merus เป็นปล่องที่ต่อจากปล่องที่ 2 มีขนาดใหญ่ ประกอบด้วย 3 คันคือ คันนอก คันในและคันกลาง และมีขอบ 3 อันคือ ขอบบน ขอบกลางซึ่งอยู่ทางคันใน และขอบล่างซึ่งอยู่ทางคันนอก

ปล่องที่ 4 มีชื่อว่า carpus เป็นปล่องที่ต่อจากปล่องที่ 3 มีขนาดใหญ่ แต่เล็กกว่าปล่องที่ 3 ประกอบด้วย 3 คันคือ คันนอก คันในและคันกลาง และมีขอบ 3 อันคือ ขอบบน ขอบกลางซึ่งอยู่ทางคันใน และขอบล่างซึ่งอยู่ทางคันนอก

ปล่องที่ 5 มีชื่อว่า propodus เป็นปล่องที่ต่อจากปล่องที่ 4 ประกอบด้วย 2 ส่วนคือ ส่วนโคนคันนอกเรียกว่า manus มีขนาดใหญ่ ในปูเสฉวนบางพวกล้ม ลักษณะแบบ ส่วนโคนคันในเรียกว่า palm ส่วนปลายเรียกว่า pollex เป็นกามหนึ่งที่เคลื่อนไหวไม่ได้

ปล่องที่ 6 มีชื่อว่า dactylus เป็นปล่องที่ต่อจาก manus เป็นกามหนึ่งที่เคลื่อนไหวได้

ขาเดินที่ 2 และ 3 (Second and Third Pereiopod) มีขนาดยาวกว่า ขาเดินที่ 1 ประกอบด้วยปล่อง 6 ปล่องคือ coxa, baso-ischium, merus, carpus propodus และ dactylus dactylus จะมีลักษณะโคงคลายชอนและทรงส่วนปลายจะแหลม

ขาเดินครั้งที่ 4 (Fourth Pereiopod) มีขนาดเล็กและสั้นกว่าขาเดินครั้งที่ 1, 2 และ 3 ประกอบด้วยปล่อง 6 ปล่อง เช่นเดียวกับขาเดินครั้งที่ 1 ตรงบริเวณข้อตอนระหว่างปล่อง *merus* และปล่อง *carpus* ส่วนมากจะมีลักษณะหักเป็นมนูนๆ

ขาเดินครั้งที่ 5 (Fifth Pereiopod) มีขนาดเล็กและสั้น ประกอบด้วยปล่อง 6 ปล่อง มีลักษณะเช่นเดียวกับขาเดินครั้งที่ 4

ระยะความนำ (Pleopod) ส่วนมากอยู่ที่ส่วนห้องคานช้าย ด้านขวาไม่มีหรือมีมากรูปแบบนี้อยู่ทุกขาเดินมาก ระยะความนำแต่ละอันประกอบด้วย

Protopod ประกอบด้วยปล่อง *basis* และปล่อง *coxa* เชื่อมเป็นปล่องเดียว

Endopod มีลักษณะเป็นแผ่นแบนและอ่อน โดยเฉพาะในตัวผู้จะมีขนาดเล็กและสั้น

Exopod มีลักษณะเป็นแผ่นแบนและอ่อน เช่นเดียวกับ endopod แต่มีขนาดใหญ่กว่า และอยู่ทางด้านนอกของลำตัว

แพนหาง (Uropod) มี 1 คู่ อยู่ที่ส่วนห้องปล่องที่ 6 แพนหางคานช้าย มีขนาดใหญ่และแข็งแรงกว่าคานช้าย แพนหางนี้ใช้สำหรับยึดเปลี่ยนหอยที่ปูเสฉวนอาศัยอยู่แพนหางแต่ละอันประกอบด้วย

Protopod ประกอบด้วยปล่อง *basis* และปล่อง *coxa* เชื่อมเป็นปล่องเดียว

แพนหางคุ้นใน (Endopod) มีลักษณะแข็งและโถงเป็นรูปเดียว

แพนหางคุ้นอก (Exopod) มีลักษณะแข็งและโถงเป็นรูปเดียวเช่นเดียวกับแพนหางคุ้นใน แต่มีขนาดใหญ่กว่า

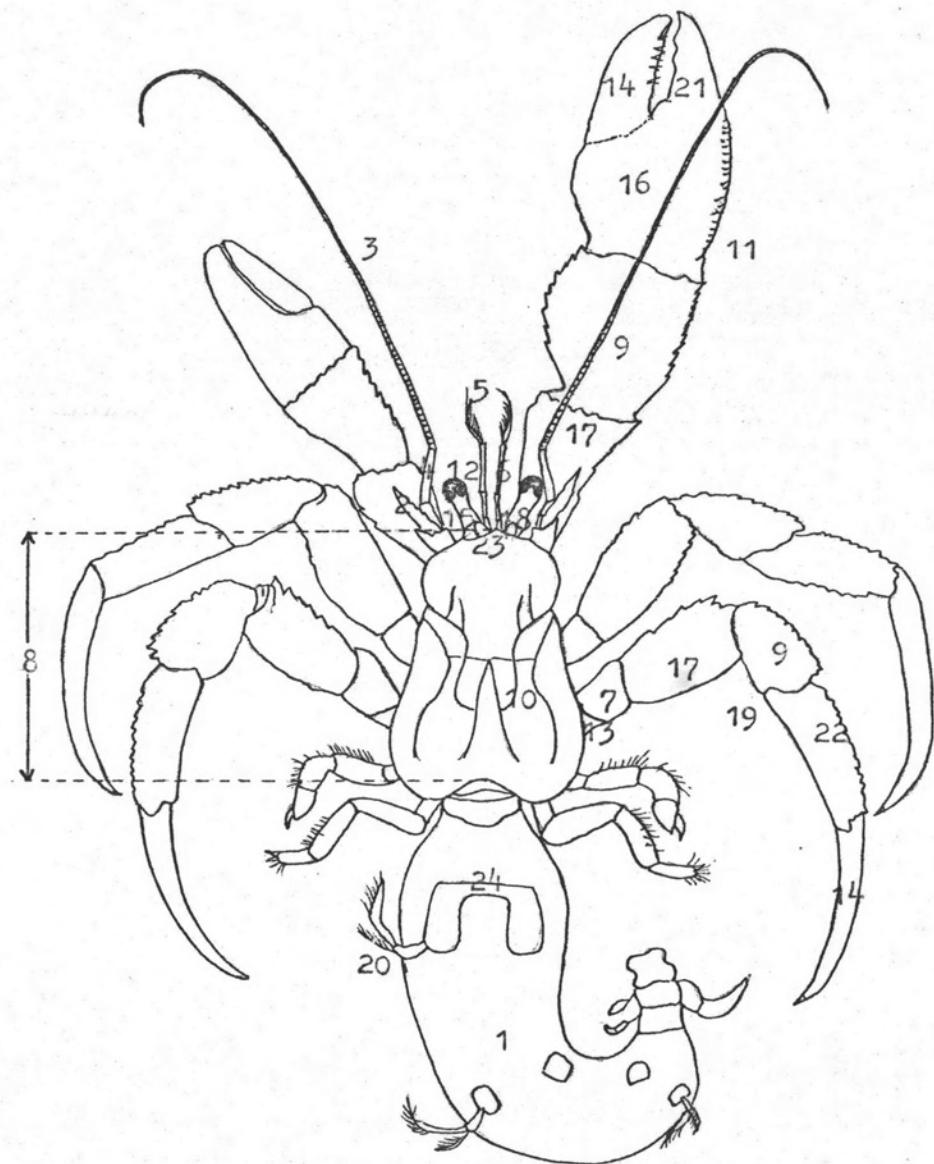
รูเบิกของอวัยวะเพศ (Male Gonopore) เป็นรูขนาดเล็ก 1 คู่ อยู่ทางด้านล่างของปล่อง *coxa* ของขาเดินครั้งที่ 5 พบร้าปะเสฉวนในสกุล Coenobita และสกุล Spiropagurus มีระยะคู่น้อยกว่าทางด้านล่างของปล่อง *coxa* ของขาเดินครั้งที่ 5 ซึ่งเป็นหนอนนำเชื้อตัวผู้ (*vas deferens*) โดยจะมีลักษณะแตกต่างกันคือ ในสกุล

Coenobita มีลักษณะเป็นรูปสามเหลี่ยมปื้นออกมาทั้ง 2 ข้าง ส่วนในสกุล Spiropagurus มีลักษณะเป็นหอและชอกเป็นวง ปื้นออกมาเฉพาะทางด้านซ้ายของลำตัว

รูเปิดของอวัยวะเพศเมีย (Female Gonopore) เป็นรูขนาดเล็ก 1 คู่
อยู่ทางด้านด่างของปล่อง coxa ของขาเดินคู่ที่ 3

คำอธิบายแผนภาพที่ 1

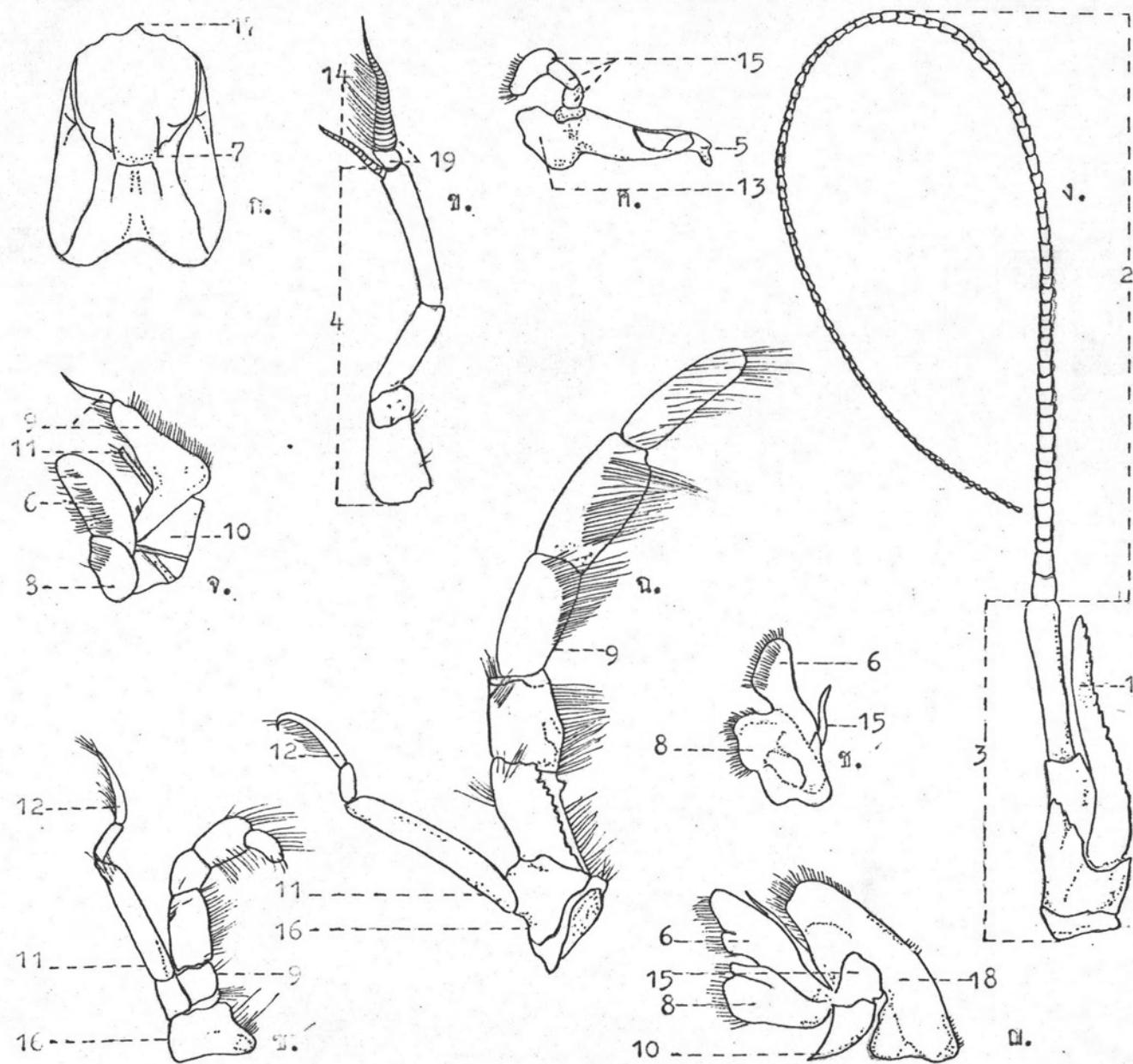
1 = Abdomen	13 = Coxa
2 = Antennal acicle	14 = Dactylus
3 = Antennal flagellum	15 = Eyestalk
4 = Antennal peduncle	16 = Manus or hand
5 = Antennular flagellum	17 = Merus
6 = Antennular peduncle	18 = ophthalmic scale
7 = Baso-ischium	19 = Pereiopod
8 = Carapace length	20 = Pleopod
9 = Carpus	21 = Pollex
10 = Cervical groove	22 = Propodus
11 = Cheliped	23 = Rostrum
12 = Cornea	24 = Tergum

003732

ແຜ່ນກາຍເທິ 1 ຈັກຂະສົວກາງ ພ ທາງຄຳນນຂອງນູ່ເສຈວນ

ແຜນກາພີ້ 2 ສ່ວນປະກອນຂອງວົງວະປູເສດວນ

ກ. ກະຮະຄອງແລະກົງ ຫ. ນໍວາຄູ້ທີ 1 ຜ. Mandible

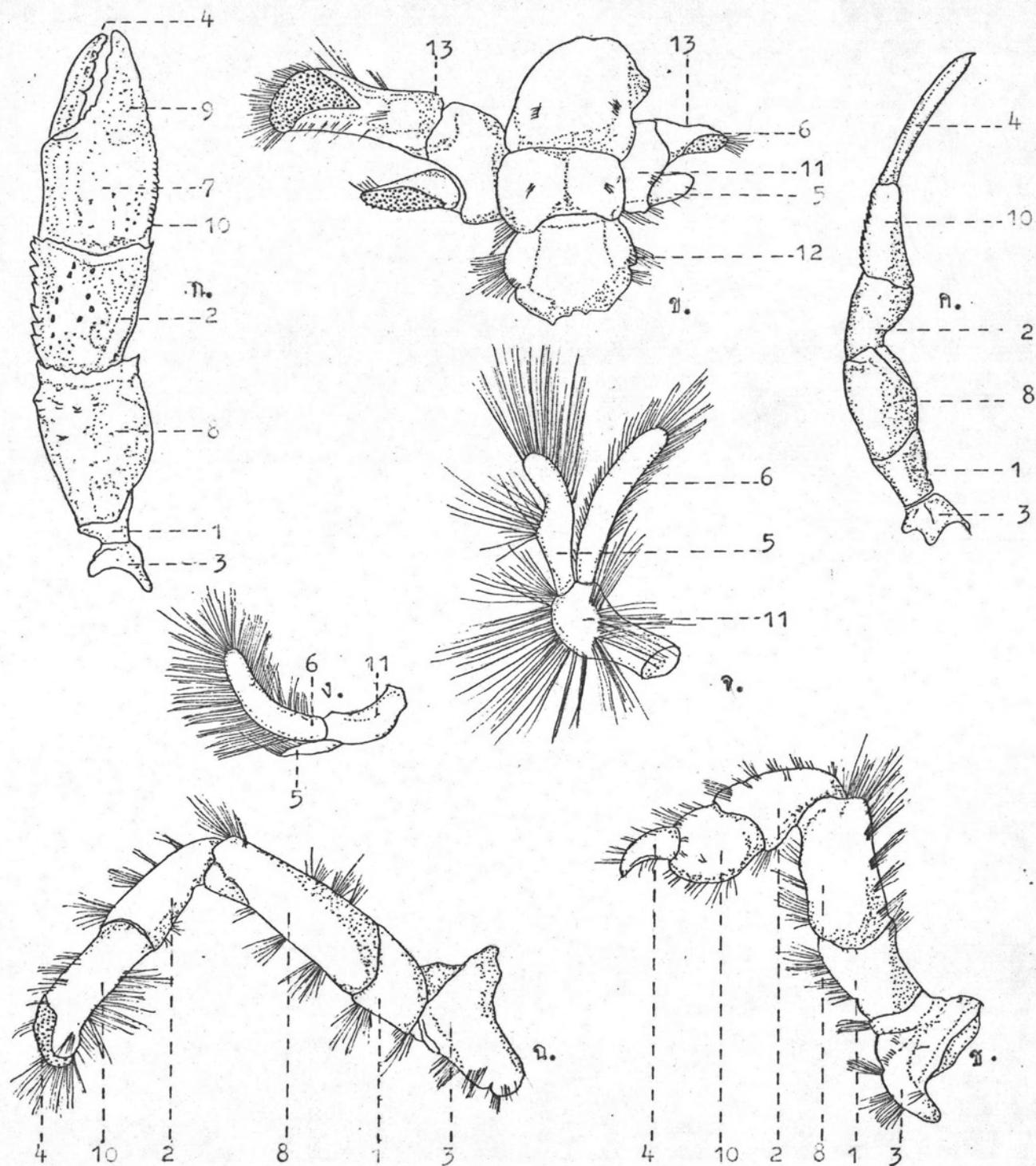
ຈ. ນໍວາຄູ້ທີ 2 ແລະແຜນກຳມັັງນໍວກ ຖ. First Maxilliped

ນ. Third Maxilliped

ຫ. First Maxilla

ຍ. Second Maxilliped

ຜ. Second Maxilla

แผนภาพที่ 3 ส่วนประกอบของอวัยวะปูเสนวน

- ก. ก้านหรือขาเดินคู่ที่ 1 ช. หางและแพนทาง ค. ขาเดินคู่ที่ 3
- จ. รยางค์ค่วยนำของค้าัญ ฉ. รยางค์ค่วยนำของค้าเมีย
- ฉ. ขาเดินคู่ที่ 5 ช. ขาเดินคู่ที่ 4

ลักษณะสำคัญที่ใช้ในการจำแนกชนิด

โดยอาศัยลักษณะภายนอกของ maxilliped คู่ที่ 3 ซึ่งใช้จำแนกเดพะ subfamily กระดองและระยางค์ส่วนหน้า ภายนข้างซ้าย และขาเดินคู่ที่ 3 ข้างซ้าย ใช้ในการจำแนกชนิด ดังมีรายละเอียดต่อไปนี้

1. Maxilliped คู่ที่ 3

1.1 ฐานของ maxilliped คู่ที่ 3 อยู่ชิดกันหรือแยกทางออกจากกัน

2. กระดอง

2.1 ลักษณะบนหรือแบบ มีความยาวเท่ากับความกว้างหรือไม่

2.2 ด้านหน้าของกระดองระหว่างแผนที่อยู่ทางด้านบนของก้นท่า มีหนามที่เรียกว่า rostriform process ยื่นออกไปหรือไม่

2.3 ลักษณะบริเวณกระดอง เรียบ เป็นทุ่ม มีรู มีช่องหรือไม่

3. ระยางค์ส่วนหน้าของกระดอง

3.1 ก้นท่า

3.1.1 ลักษณะเป็นรูปทรงกระบอกหรือแบบทางด้านข้าง

3.1.2 มีความยาวเท่ากับความยาวของก้นหนาคู่ที่ 1 และความกว้างของขอบด้านกระดองหรือไม่

3.1.3 ทางด้านบน มีชันเรียงกันเป็นถ้วยตามแนวขวางหรือไม่

3.2 Cornea

3.2.1 มีความกว้างเท่ากับก้นท่าหรือมีลักษณะขยายกว้างออก

3.2.2 มีทำແเนงอยู่ที่ส่วนปลายของก้นท่าทั้งหมด หรืออยู่ที่ส่วนปลายของก้นท่า โดยอยู่ก่อนไปทางด้านนอก

3.3 หนาคู่ที่ 1

3.3.1 ส่วนปลายของเส้นหนาคู่ที่ 1 มีลักษณะเรียวแหลมหรือมีลักษณะที่

3.3.2 ก้นหนาคู่ที่ 1 มีความยาวใกล้เคียงกับความยาวของกระดองหรือสั้นกว่าความยาวของกระดอง

3.4 หนวดคู่ที่ 2

3.4.1 กาบหนวดคู่ที่ 2 มีขนาดสั้นหรือยาวกว่าก้างหนวดคู่ที่ 1 หรือ มีความยาวเท่ากัน

3.5 แผนกำลังหนวด

3.5.1 มีลักษณะเรียวยาว หรือเป็นรูปสามเหลี่ยม หรือบริเวณฐาน เป็นแผนขนาดใหญ่และส่วนปลายแยกออกเป็น 2 แฉก อย่าง ใดก็ชักหรือไม่

3.6 แผนที่อยู่ทางคานบนของก้านตา

3.6.1 มีลักษณะเป็นรูปสามเหลี่ยมหรือเป็นแผนคล้ายพัดหรือเป็นรูป คล้ายใบโพธิ์ และอยู่ขิดกันหรือแยกห่างออกจากกัน

4. ก้าม

4.1 ก้ามทั้ง 2 ข้าง มีขนาดเท่ากันหรือไม่

4.2 ลักษณะผิว เรียบ เป็นแผ่น เป็นตุ่ม มีพื้นหรือในมีพื้น มีขันหรือในมีขัน มีหนามหรือในมีหนาม ลักษณะและทำแห่ง ของ ขันและหนามมีการจัด เรียงตัวเป็นอย่างไร

4.3 ก้าม เปิดปิดของปล้อง dactylus อยู่ในแนวราบหรือแนวเฉียง

4.4 ปลายก้ามหนึบมีลักษณะเป็น chitin สีดำหรือเป็นหินปูน(Calcareous) สีขาว บริเวณผิวค้านในของก้ามหนึบเป็นแองลิกคล้ายขอนหรือใน

4.5 ขอบด่างซึ่งอยู่ทางค้านในของปล้อง merus มีลักษณะเรียบ หรือมี ลักษณะเป็นก้นเดือย

4.6 ขอบบนซึ่งอยู่ทางค้านในของ manus มีลักษณะเรียบหรือมีหนามยื่น ออกมาก

5. ขาเดินคู่ที่ 3 ข้างซ้าย

5.1 ลักษณะของขาเดิน เรียว ยาว หรือแบน

5.2 ลักษณะผิวเรียบ เป็นแผ่น เป็นตุ่ม มีหนามหรือมีขัน ลักษณะและทำแห่ง ของแผ่น หนามหรือขัน มีการจัดเรียงตัวเป็นอย่างไร

5.3 dactylus มีขานาคสั้นหรือยาวกว่า propodus หรือมีความยาวเท่ากัน

6. ส่วนหอง

6.1 มีแผนเนื้อที่ฝาดูมขนยื่นออกทางด้านซ้ายของส่วนหองตัดจากกระยางค่าวัยน้ำกุ่ฟู่ ๓ หรือไม่

7. อวัยวะเพศ

7.1 คานกลางของปล่อง coxa ของขาเดินกุ่ฟู่ ๕ ข้างซ้าย มีท่อนำเรือตัวผู้ ลักษณะเป็นห่อและขดเป็นวงบีนออกมานหรือไม่

8. ลักษณะเหตุผล

8.1 สีของก้านตา หนวดคุกคุก ๑ และ ๒ กระดอง ก้าน และขาเดินเป็นอย่างไร

การวัดสัดส่วนของตัวอย่างปูเสนวน

ใช้คิวเตอร์และเวอร์เนียเป็นเครื่องวัดความยาวของกระดอง (Carapace Length = C.L.) มีหน่วยเป็นมิลลิเมตร (มม.) โดยวัดจากปลายกรีจิ้งขอบตามแนวช่วงของแผนเบื้องบนที่อยู่ตรงกลางทางส่วนหลังของกระดอง ซึ่งมีลักษณะเว้าเข้าไป